

KOMMUNUR

Ongin mystikkur um effektiviseringar

Fíggarætlanin hjá Tórshavnar Kommunu skal endurskoðast longu fyrst í næsta ár. Fíggarnevndarlimirnir vissa tó um, at onki óvanligt liggur aftanfyri

Ingolf S. Olsen

Í býráðsgerðabókini hjá Tórshavnar Kommunu fyllir seinasta viðgerðin av fíggarætlanini fyri 2014 umleið 20 síður, men okkurt kundi bent á, at har kanska áttu at verið nakrar síður afturat.

Tí gerðabókin sigur, at býráðið beint undan endaligu samtyktini eisini samtykti at arbeiða víðari við fíggarætlanini eftir nýggjár. Í gerðabókini stendur soleiðis: "Harafturat varð samtykt fyrst í komandi ári at endurskoða fíggarætlanina 2014 við fleiri effektiviseringum fyri eyga."

Sostatt kundi tað sæð út sum, at arbeiðið við fíggarætlanini ikki var heilt liðugt, áðrenn hon sambært lógini skuldi samtykkjast innan 1. desember.

Ongin mystikkur

Fíggarnevndarlimirnir við borgarstjóranum á odda vissa tó um, at ongin mystikkur liggur aftanfyri orðingina.

- Vit eru noydd at koma afturum aftur fyri at taka hædd fyri ymiskum viðurskiftum. Millum annað er eitt barnaansingarálit gjørt, sum vit ikki hava havt nóg góðar stundir at gjøgnumganga, og eitt skúlaálit er á veg. Í báðum førum kann avleiðingin verða umræðfestingar, tí aðalmálið er alla tíðina at royna at fáa meira fyri hvørja einastu krónu, sigur Heðin Mortensen, borgarstjóri og føddur formaður í fíggarnevndini.

Sjúrður Olsen, fólkaflaks-umboð í fíggarnevndini, óttast at koma í eina støðu við niðurgangandi búskapi og bólgandi rakstri.

- Vit mugu finna effek-

tiviseringar, so raksturin fæst niður. Fyri 10 árum síðani var raksturin 312 milliónir krónur, nú er hann 480 milliónir krónur. Tað er alt ov dýrt, og tí eru vit eisini alt ov sárbar, um ein verulig niðurgongd rakar. Skattainntøkurnar kunnu svikja, og í ár hava vit eisini roknað við lægri skattainntøku enn í fjør, sigur hann og leggur afturat:

- Tað eru eisini aðrar orsøkir til, at tað er skilagott at royna at finna effektiviseringar eftir nýggjár. Til dømis hava vit framt ymiskar um-sitingarligar samanleggingar síðani kommunuvalið, og tíðin hevur verið ov knøpp til, at vit náddu at finna fleiri effektiviseringar har, áðrenn fíggarætlanin skuldi vera liðug.

Byrjaðu ov seint

Eisini fíggarnevndarumboðið Annfinn Brekkstein úr Sambandsflokkinum ásannar, at tíðin varð ov knøpp.

- Vit hava nógvar avbjóðingar fyri framan við nógvum átrokandi iløgum. Og so hava vit í ár keypt bankabygningar fyri 92 milliónir krónur. Tí er neyðugt, at vit fara undir at eftirhyggja allan raksturin og fáa eitt kjak um, hvar vit kunnu finna pengar, og tryggja okkum, at vit fáa sum mest burtur úr hvørjari krónu. Vit eru bara byrjað ov seint at hyggja upp á tað. Hetta er eitt kjak, sum ikki bert fíggarnevndin skal taka. Allir 13 býráðslimirnir skulu gera hetta arbeiðið, og tá er tað ov seint at byrja í september-oktober, sigur hann.

Jógvan Arge, fíggarnevndarlimur úr Tjóðveldi, sigur, at býráðið plagar at

eftirhyggja tøluni við jøvnum millumbilum.

- Nú eru fleiri samanleggingar gjørdar, og vit hava stungið nógv út í kortið í iløguætlanini. Tí vilja vit stramma eitt sindur í fíggarætlanini. Tað hevur gingið nakað seint at sett hol á tað arbeiðið, men tað er ikki tí, at tað er nøkur ósemja um hetta, at vit ikki finga tað gjørt til sjálva fíggarætlanina, sigur hann.

Samanleggingar av umsitingarøkjum og ein ambitiøs iløguætlan eru eisini høvuðsgrundgevingin hjá Tróndi Sigurdsson, fíggarnevndarumboð fyri Javnaðarflokkinn, fyri, at neyðugt er at koma aftur um aftur við fíggarætlanini við ársbyrjan næsta ár.

- Tað er okkara uppgáva at gera hetta saman við umsitingini, og nú leið tað ov langt út á árið til at gera tað. Umsitingin skal koma við uppskotum um effektiviseringar, sum vit so skulu kjakast um og taka støðu til í býráðnum, sigur hann.

Skattaprocentið

Allir fíggarnevndarlimirnir leggja dent á, at effektiviseringar og sparingar ikki skulu ganga út yvir tænaustøðið hjá kommununi, og tað liggur heldur ikki í kortunum, at starvsfólk skulu sigast upp.

Eisini eru teir samdir um, at skattaprocentið á 20,25 prosent er ríkiliga høgt, tó at tað liggur í lægra endanum í landshøpi.

- Tað hevur ikki verið tað stóra kjakið um tað. Vit lækkaðu skattaprocentið eitt hálvt prosentstíg í fjør, og samstundis hækkaðu vit barnafrádráttin. Vit skulu hava skattaprocentið so lágt, sum til ber, men tað er tó ikki

beinleiðis við tí fyri eyga, at vit nú fara at vita, um vit kunnu finna fleiri effektiviseringar. Men bert tað til at lækka skattaprocentið, so gera vit tað, sigur Jógvan Arge.

Annfinn Brekkstein heldur, at skattaprocentið kann fáast eitt hálvt prosentstíg niður, um rætt verður artborið – tó ikki í einum:

- Vit skulu fáa sum mest burtur úr hvørjari krónu, og vit at gera tað, haldi eg, at vit kundu lækka skattin við 0,25 prosentstígum um árið í tvey ár. Tá enda vit á 19,75 prosentum, sum eg haldi vera eitt hóskað skattstíg fyri Tórshavnar Kommunu. Mín meining er, at tað er ein partur av trivnaðinum, at fólk merkja, at tey hava pening tøkan, og tað hevur eisini ein positivan psykologiskan týðning at fáa skattaprocentið niður um 20, sigur hann.

Sjúrður Olsen sigur, at hann fegin hevði viljað fingið skattaprocentið niður aftur á 18, har tað lá í nógvar ár.

Borgarstjórin sjálvur heldur tó ikki, at tað er serliga realistiskt at kunna lækka skattin í bræði.

- Sjálvandi er tað altíð eitt ynski at hava eitt so lágt skattaprocent sum gjørligt, men eg haldi ikki, tað ber til at gera tær iløgurnar, vit hava sett í kortið, og varðveita tænaustøðið við einum lægri skattaprocenti, enn vit hava nú. Við verandi aktiviteti riða vit um snarið, har skattaprocentið eins væl kundi kvinka uppeftir sum niðureftir, men mítt mál júst nú er, at tað skal standa í stað – og tað er eisini millum tey lægstu í landinum, sigur hann.

Nógvar stórar og kostnaðarmiklar verkætlanir liggja fyri framman í Tórshavnar Kommunu, so tað snýr seg um at raðfesta rætt, tá tíðarleisturin skal leggjast

Høvuðstøl fyri raksturin á fíggarætlanini hjá Tórshavnar Kommunu í ár og næsta ár:

Túsund krónur	2013	2014
§ 1, kommunal fyrisiting	69.938	70.221
§ 2, Almanna- og heilsumál	49.677	54.427
§ 3, Børn og ung	138.821	134.669
§ 4, Undirvísing	36.531	37.534
§ 5, Mentan og frítíð	41.393	41.325
§ 6, Teknisk mál	115.737	109.087
§ 7, Kommunal virki	30.052	32.820
Til samans	482.149	480.083

Fíggarætlanin javnvigar við 649 milliónum krónum. Samlaðu iløgurnar, avsettar í 2014, eru 131,6 milliónir krónur, harav tær 21,6 eru til Tórshavnar Havn.